



Garantiordningen og Turnénetværket

Evaluering

Projektstøtteudvalget
for Scenekunst

Marts 2016

Indhold

Indledning – Opgave og rammer	1
1 Resumé af konklusioner og anbefalinger	2
2 Tal og fakta om de to ordninger	4
2.1 De to ordningers brugerprofiler	4
2.2 Mål og rammer – Garantiordningen	6
2.3 Mål og rammer – Turnénetværket.....	8
3 Oplevelser og vurderinger – brugerperspektiv	11
3.1 Ordningerne som turnéinstrumenter – Brugernes vurderinger	11
3.2 Administration og tilgængelighed – Brugernes vurderinger	14
4 Evaluators samlede analyse og anbefaling.....	16
4.1 SWOT-analyse – Garantiordningen	16
4.2 SWOT-analyse – Turnénetværket.....	17
4.3 Tværgående vurderinger og anbefalinger	18
4.4 Støtterammerne på tværs af de to ordninger	21

Indledning – Opgave og rammer

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst (PUS) har ønsket at få evalueret de to ordninger Garantiordningen og Turnénetværket. Pluss Leadership er blevet bedt om at gennemføre opgaven. Begge ordninger har som overordnet formål at sikre, at smalle forestillinger af høj kvalitet kommer bredt ud i hele landet og møder flest mulige publikummer. Rammerne er imidlertid forskellige.

Fokus for evalueringen er den overordnede incitamentsstruktur, udvælgelsesprocedurer og administration i de forskellige ordninger samt fremadrettede konklusioner og anbefalinger. Evalueringen er primært internt rettet i forhold til PUS og administrationen. De overordnede formål er:

- At analysere og vurdere styrker og svagheder, udfordringer og muligheder i de to respektive ordninger, set fra brugerperspektivet (producenter og teatre) og under hensyntagen til det overordnede formål
- At vurdere de to ordninger i forhold til hinanden og perspektivere til øvrige relevante ordninger
- At fremkomme med anbefalinger til en fremadrettet struktur, der a) tjener det overordnede formål bedst muligt, b) er enkelt og gennemskueligt for brugerne, c) sikrer bedst mulig kunstnerisk kvalitet.

Evaluatoren har foretaget dataindsamlingen, herunder desk research og omfattende kvalitativ dataindsamling, blandt brugere og interesseorganisationer. De kvantitative data er indhentet af de puljeansvarlige i Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS).

Rapporten består af fire hovedkapitler.

Kapitel 1 Resumé af konklusioner og anbefalinger

Kapitel 2 Tal og fakta om de to ordninger

Kapitel 3 Vurdering af de to ordninger, brugerperspektiv

Kapitel 4 Evaluators sammenfattende analyser, konklusioner og anbefalinger

Vi takker alle, der har bidraget med inputs til evalueringen, og ønsker parterne fortsat god arbejdslyst med det videre teaterarbejde og turnévirkosomhed.

Pluss Leadership
Lene Bak – Marts 2016

1 Resumé af konklusioner og anbefalinger

Brugerprofiler og funktionsmåde

Ordningerne retter sig mod de samme målgrupper. Garantiordningen bruges imidlertid markant mest af teaterforeningerne, og Turnénetværket af egnsteatre og små storbyteatre.

I Garantiordningen udvælger og optager PUS de forestillinger, som kan give scenerne underskudsgaranti. Her har mellem 21 og 30 forestillinger været på turné med underskudsdekning (seneste tre år). Dette antal repræsenterer 47 – 59 % af de udvalgte forestillinger. I Turnénetværket er det medlemmerne selv, der udvælger forestillinger til turné. Her har mellem 6 og 22 forestillinger turneret (seneste tre sæsoner).

Brugernes overordnede vurderinger

Hovedparten af brugerne anerkender begge de to ordninger som væsentlige for deres turnévirkosomhed, og de vurderer, at der er behov for begge. Ordningerne appellerer til lidt forskellige segmenter og har forskellige styrker og svagheder i deres respektive incitamentsstrukturer.

En stor andel af brugerne peger på uhensigtsmæssige administrative udregningsprincipper. Ligesom der efterspørges større gennemsigtighed, mere klar information om muligheder og resultater, samt mere systematisk videnindsamling og -formidling.

Evaluators overordnede konklusioner og anbefalinger

Med reference til de overordnede formål er det vores vurdering, at det for nuværende er vigtigt at bibeholde begge ordninger.

Garantiordningen er fortsat stærkest, når det gælder uvildig udvælgelse og prioritering af kunstnerisk kvalitet. Turnénetværket arbejder til gengæld i stigende grad med en hensigtsmæssig balance mellem kunstnerisk kvalitet og markedskontakt.

Turnénetværkets klare styrke er endvidere sikkerhed for bæredygtige turneer. Fortsætter netværket den aktuelle udvikling og opstramning, kan det på sigt vise sig hensigtsmæssigt at sammenlægge de to ordninger og videreføre dem i regi af Turnénetværket.

Samtidig anbefaler vi, at der justeres og strammes op på forskellige forhold i procedurer og praksis:

I forhold til *Garantiordningen* anbefaler vi en videreførelse med et af to scenarier:

- A. Status quo, men styrk systematisk viden og kommunikation.
- B. Vend ordningen om. Lad producenterne få turnétilskud til de forestillinger, PUS har optaget i ordningen.

Turnénetværket anbefales videreført med fast økonomisk loft. Ligeledes anbefaler vi den påbegyndte professionalisering videreført, idet vi især foreslår en konsolidering af følge-gruppe og tovholderfunktion, med *valg til og stærkere mandat for* begge funktioner.

Konkrete analyser af de to ordningers styrker og svagheder (SWOT-analyse) præsenteres i afsnit 4.1 og 4.2.

På linje med brugerne konkluderer vi, at de administrative rammer kan forbedres med sigte på større gennemsigtighed og tilgængelighed og som stærkere fundament til monitorering for de ansvarlige parter (PUS).

Endelig er det vores vurdering, at den *samlede* støttestruktur for turnerende (voksen-) teater er præget af knopskydning, og at den ikke er optimal for hverken bidragsydere eller scener/producenter. For brugerne fremstår den ugenomsigtig og ikke fair på tværs af aktørerne. For PUS og SLKS er den ikke konsistent i forhold til at understøtte de overordnede formål omkring turnévirkosomhed.

Vi anbefaler derfor – som et mere langsigtet tiltag – at der igangsættes et arbejde med revision og udvikling af en ny turnéstøttestruktur med fokus på: Incitamenter til kunstnerisk kvalitet og udvikling, markedsføring/salg, publikumsudvikling og internationalisering samt administrative løsninger, der medvirker til enkelhed, fairness på tværs af aktører og ordninger, gennemsigtighed og systematisk vidensopsamling.

2 Tal og fakta om de to ordninger

Dette kapitel er en faktisk beskrivelse af de to ordninger. For læsere, der kender disse forhold, kan det anbefales at gå videre til kapitel 3.

De to ordninger har potentielt de samme brugergrupper, men i praksis er der ret stor forskel på brugerprofilerne. Billedet heraf belyses indledningsvist. Derefter beskrives de to ordninger med hensyn til Formål og procedurer, Udvælgelse af produktioner samt Godtgørelse af underskud.

2.1 De to ordningers brugerprofiler

Nedenstående tabel og figur viser et overblik over, hvilke aktører der opnår underskudsgaranti. Her fremgår det, at teaterforeningerne aftager 71 % af forestillingerne med underskudsdekning under Garantiordningen, og tilsvarende 71 % af den samlede underskudsdekning. Egnsteatre og små storbyteatre aftager 18 % af forestillingerne, med 16 % af de samlede støtteudbetalinger.

For Turnénetværket gælder, at egnsteatre og små storbyteatre aftager 77 % af forestillingerne og modtager 77 % af de samlede støtteudbetalinger. Teaterforeningerne aftager 14 % af forestillingerne, med samlet 16 % af underskudsdekningen.

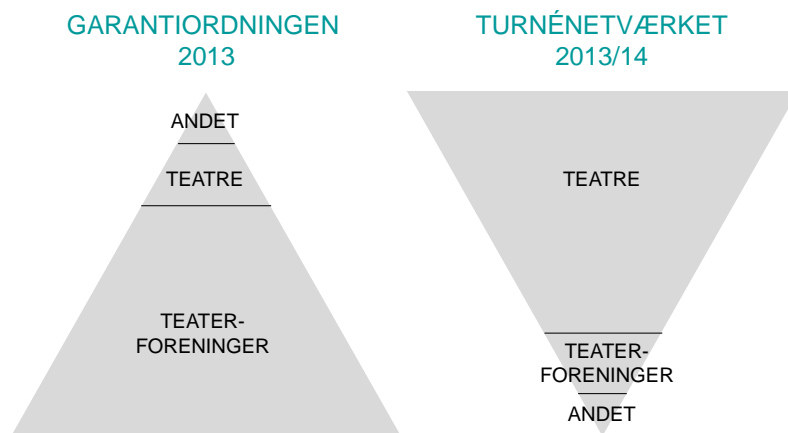
'Andet' dækker primært over kulturhuse samt øvrige åbne scener. Disse benytter begge ordninger nogenlunde ligeligt.

Tabel 1: Brugerprofiler – de to ordninger

Teaterkategori	Viste forestillinger, antal	Procent	Udbetalt 1.000 DKK ^{*)}	Procent
<i>Garantiordning 2013</i>				
Teaterforeninger	86	71 %	1.088	71 %
Egnsteatre	16	13 %	184	12 %
Små storbyteatre	6	5 %	74	4 %
Andet	13	10-11 %	197	13 %
<i>Turnénetværk 2013/14</i>				
Teaterforeninger	17	14 %	279	16 %
Egnsteatre	53	43 %	680	39 %
Små storbyteatre	43	34 %	662	38 %
Andet	11	8 %	128	7 %

^{*)} Udbetalt underskudsgaranti, angivet i 1.000 DKK, afrundet til nærmeste beløb

Figur 1: Brugerprofiler – de to ordninger



I de følgende to tabeller ses, hvor mange forestillinger der udvælges af PUS til Garantiordningen og rent faktisk kommer på turné (Turnérate), samt hvor mange forestillingerne der vælges og sendes på turné af Turnénetværket.

Tabel 2: Forestillinger på turné

År	Ansøgninger	Udvalgte forestillinger	Forestillinger på turné ¹	Turnérate % ²
<i>Garantiordningen</i>				
2011/12	133	120	49	41 %
2012/13	136	37	21	56 %
2013/14	121	47	22	47 %
2014/15	70	51	30	59 %
2015/16	103	62		
2016/17	73	35		
<i>Turnénetværket</i>				
2011/12			7	
2012/13			6	
2013/14			10	
2014/15			22	
2015/16			36	

Antallet af forestillinger, som PUS udvælger til Garantiordningen, er dalet markant fra sæson 2011/12 og til de følgende år. I 2011/12 blev 120 forestillinger optaget (ud af 133 ansøgninger). Året efter var de tilsvarende tal 37 forestillinger ud af 136 ansøgninger. I de seneste to sæsoner er hhv. 47 og 51 forestillinger optaget (ud af hhv. 121 og 70 ansøgninger). Fremadrettet for 2015/16 og 16/17 er optaget hhv. 62 og 35 forestillinger.

¹ Tallet er baseret på antal forestillinger, hvortil der er ansøgt underskudsdekninger, og er således et udtryk for et minimumstal (der kan være forestillinger, der ikke har givet belæg for ansøgning om underskud).

² Turnératen for Garantiordningen er tilsvarende udregnet på basis af de forestillinger, der har udløst underskudsdekning, og skal ses som en minimumsandel (jf. note 1).

Antallet af forestillinger på turné og turnératen skal ses som minimumsangivelser, idet disse tal alene er baseret på antal forestillinger, hvortil der er ansøgt underskudsdekning. Der er selvsagt forestillinger, der ikke har givet belæg for ansøgning om underskud, men disse tal er der ikke overblik over, hvilket ellers ville være interessant. Over de seneste tre sæsoner har hhv. 21, 22 og 30 forestillinger været på turné med underskudsdekning fra Garantiordningen. Den tilsvarende turnérate er på 47 - 59 %.

Når det gælder Turnénetværket er der over perioden sket en markant stigning af turnerende forestillinger, især i de seneste to sæsoner. Dette har afstedkommet, at PUS fra sæson 2016/17 har lagt et loft på ordningen med hensyn til økonomisk forbrug og antal forestillinger, der kan indgå i ordningen (for konkretisering, se afsnit 2.3).

2.2 Mål og rammer – Garantiordningen

Formål og overordnet procedure

Det overordnede formål med Garantiordningen er at medvirke til, at *også smallere forestillinger kommer rundt i landet*³. Indholds- og genremæssig fokus er på ny dansk dramatik, danseforestillinger, spredning af publikum til hele landet og spredning af genrer.

Garantiordningen har eksisteret i mere end 10 år. Finansieringen af ordningen kommer fra Udlodningsaktstykket og PUS' egne frie midler. Det økonomiske træk på Garantiordningen har været nogenlunde stabilt over de seneste 3-4 år, med ca. 1,5 mio. kr. årligt.

Følgende skema viser den overordnede procedure omkring ordningen. Den uddybes efterfølgende.

Skema 1: Aktivitet og mandat – Garantiordningen

Forum – Aktivitet	Bemyndigelse – Mandat
<i>Udvælgelse af produktioner</i>	
Producenterne ansøger om at få produktioner optaget i Garantiordningen	PUS behandler og udvælger produktioner (pr. sæson)
Forestillingerne udbydes til scenerne	Visninger og showcases kan ses på det årlige teaterseminar, v. Danmarks Teaterforeninger samt på Scenekunstportalen Tereba
De enkelte scener køber udvalgte forestillinger	Der er intet system for producenterne ift. at sikre økonomisk sammenhængende turnéer
<i>Godtgørelse af underskud</i>	
Ved evt. underskud i forbindelse med en forestilling kan scenerne opnå underskudsgaranti	På grundlag af administrativ behandling i SLKS udbetales garanti til pågældende scene
Kun én dækning pr. titel pr. sæson	Scenen vælger selv, hvilken visning, beregningen foretages ud fra (hvis der er flere)
Ordningen har en administrativ stikprøvekontrol i forbindelse med udregninger og udbetalinger	Der udtages 5 % af ansøgningerne til regnskabskontrol

³ Jf. beskrivelsen på Kunst.dk.

Udvælgelse af produktioner

Som det fremgår af skema 1, er det producenterne, der kan søge om at få optaget produktioner i Garantiordningen. Producenter kan være alle typer af professionelle scenekunstaktører; teatre, foreninger, kompagnier, grupper og enkeltpersoner.

PUS udvælger derefter (hvert år i august), hvilke forestillinger der skal indgå i Garantiordningen for den indeværende og den kommende sæson og dermed kan udløse underskudsgaranti til de scener, som køber forestillinger.

I udvælgelsen prioriterer udvalget: *"smalle forestillinger, høj kunstnerisk kvalitet og forestillinger målrettet et voksenpublikum"*. I begrebet kunstnerisk kvalitet vægter udvalget:

- en stærk og original kunstnerisk intention – indholdsmæssigt og udtryksmæssigt
- klare overvejelser om sammenhængen mellem form og indhold
- evne til at omsætte indhold til præcist valgt udtryk
- evne og vilje til afsøgning af scenekunstneriske udtryk
- klare valg i relation til publikum.

Eventuelt produktionstilskud fra PUS til producenter er ikke automatisk ensbetydende med optagelse i Garantiordningen.

De godkendte forestillinger og showcases vises ved det årlige seminar, afholdt af Danmarks Teaterforeninger. Ligeledes registrerer producenterne forestillingerne på scenekunstportalen Tereba. På det grundlag kan scenerne foretage deres udvælgelse og indkøb af produktioner. Der er ingen krav om, hvor mange forestillinger og visninger den enkelte scene skal købe.

Godtgørelse af underskud

De scener, som køber og viser godkendte forestillinger, kan opnå underskudsgaranti. Underskudsgarantien er på max 16.000 kr. pr. produktion, dog maksimalt 50 % af forestillingsprisen. Hidtil har beløbet kunnet opdeles i 13.000 kr. til forestillingen og 3.000 kr. til formidlingen. Fra og med sæson 2015/16 indgår udgifterne til formidling ikke mere i udregningen af underskuddet på en forestilling.

Garantiudbetaling kan kombineres med dækning/tilskud fra Turnénetværket (en visning med dækning under denne ordning og max to under Turnénetværket). Evt. billettilskud fra Formidlingsordningen (Pulje 2 eller 3, afhængig af scene) kan ligeledes kombineres med underskuds dækning fra Garantiordningen, efter et nærmere bestemt udregningsprincip.⁴ Dette medvirker i givet fald til at nedbringe trækket på underskudsgarantien.

Evt. tilskud fra forsøgsordningen Moderne Dans på Turné kan ikke kombineres med de to ordninger.⁵

⁴ <http://www.kunst.dk/kunststoette/puljestamside/tilskud/garantiordningen-udbetaling-turnerende-voksenteater/>

⁵ Moderne Dans på Turné er Dansehallerens nationale turnéstøtteordning, finansieret af Kulturministeriets Tips- og lottomidler, med et budget på 500.000 kr. årligt.

Administrationen af underskudsgaranti og udbetaling behandles og administreres af de puljeansvarlige i SLKS. De generelle kriterier i forhold til scenerne er samlet set følgende:

- Forestillingen skal være offentligt tilgængelig
- Billetprisen skal være på et "normalt prisniveau" og med særlige udregningsregler for evt. gratisbilletter
- Scenerne kan kombinere tilskud fra Garantiordningen og hhv. Turnénetværket og Formidlingsordningen, men ikke med evt. tilskud fra Moderne Dans på Turné
- Kun én underskudsdekning fra Garantiordningen pr. forestilling pr. sæson (arrangøren vælger selv hvilken opførsel, hvis der er flere).

2.3 Mål og rammer – Turnénetværket

Formål og overordnet procedure

Turnénetværket har som overordnet formål at sikre *en koordineret indsats for udbredelse af nyskabende og eksperimenterende turnéteater til et voksenpublikum i hele landet*.⁶ Konkret er turnéaktiviteten baseret på et netværk af pt. 61 medlemmer, i form af hhv. små storbyteatre, egnsteatre, teaterforeninger og kulturhuse (scener), som arrangerer og udbyder indkøbte forestillinger og – i forhold til de første to kategorier – selv producerer forestillinger.

Turnénetværkets mål er endvidere at:

- udvælge forestillinger blandt udbydere – frie producenter, producerende netværksmedlemmer samt udenlandske producenter
- koordinere præsentationen af turnéforestillingerne indbyrdes i netværket
- etablere andre initiativer til fremme og udbredelse af nyskabende og eksperimenterende scenekunst, herunder tiltag og strategier for salg og markedsføring, publikumsudvikling mv.

Netværket har fungeret siden begyndelsen af 2009, iværksat af det daværende Statens Kunstfonds Scenekunstudvalg. Finansieringen af ordningen kommer fra Udlovningsaktstykket og PUS' egne, frie midler. Det økonomiske træk fra Turnénetværket har tidligere ligget på ca. 1,5 mio. kr. årligt. Fra sæson 2013/14 til 2014/15 sker der (som allerede nævnt) en fordobling af dette beløb. Fra og med sæson 2016/17 har PUS lagt et loft på Turnénetværket, således at forbruget ikke kan overstige 3 mio. kr. årligt. Derudover optages der max. 20 forestillinger pr. sæson. Følgende skema viser overordnet procedure for Turnénetværket. Den uddybes efterfølgende.

⁶ <http://turneteater.dk/om-turn-netv-rket>

Skema 2: Aktivitet og mandat – Turnénetværket

Forum – Aktivitet	Bemyndigelse – Mandat
<i>Medlemskab og organisering</i>	
Scenerne ansøger om medlemskab i Turnénetværket	PUS har hidtil behandlet og optaget nye medlemmer (løbende optag). Fremadrettet er den opgave dog videregivet til netværket selv
Turnénetværket	Fungerer som en forening og selvstyrende gruppe, med beslutningsmandat i forhold til turnérepertoire og nu også i forhold til medlemsoptag
<i>Udvælgelse af produktioner</i>	
Medlemmerne nominerer de forestillinger, de ønsker skal indgå i Turnénetværket	Turnénetværket styrer denne proces med deadlines og udmeldinger
Medlemsscenerne stemmer om forestillingerne. Alle medlemmer er forpligtet til at købe mindst to forestillinger pr. sæson	Kontrollen i forhold til, om medlemmerne køber mindst to forestillinger, ligger hos koordinatoren, som sanktionerer med eksklusion
Endelig sammensætning af turnérepertoire og sikring af økonomisk sammenhængende turnéer for de valgte forestillinger	Netværket prioriterer og koordinerer ud fra fastlagte kvantitative kriterier (mindst 12 visninger, for udenlandske 6)
<i>Godtgørelse af underskud</i>	
Ved evt. underskud i forbindelse med visning kan scenerne opnå underskudsgaranti	På baggrund af administrativ behandling i SLKS udbetales garantien til pågældende scene
Ordningen har en administrativ stikprøvekontrol i forbindelse med udregninger og udbetalinger	Der udtages 5 % af ansøgningerne til regnskabskontrol

Medlemskab og organisering i Turnénetværket

Medlemskab i Turnénetværket kan søges af scener som små storbyteatre, egnsteatre, teaterforeninger og kulturhuse. Det vil sige både scener, der selv producerer, og scener, der alene viser forestillinger. Primo 2016 er der 61 medlemmer i netværket.

Det har hidtil været PUS, som behandlede ansøgninger om medlemskab. Opgaven er nu overgivet til netværket selv. For at blive medlem skal man have råderet over en scene til præsentation af turnéforestillinger, samt leve op til følgende kriterier:

- scenekunstnerisk profil/image i lokalområdet
- visioner for udvikling af tilskuertal, herunder udvikling af nye publikumsgrupper
- generel geografisk spredning
- passende sceneforhold
- øvrige kompetencer, som kan bidrage til netværkets arbejde
- købe minimum to produktioner via netværket pr. sæson.

Turnénetværket er organiseret som en forening, med en koordinator og en følgegruppe. I praksis fungerer netværket som en selvstyrende gruppe med mandat til at optage/ekskludere medlemmer, beslutte, hvilke af de godkendte forestillinger der optages til turné, og med forpligtelse til at koordinere det samlede turnérepertoire, således at producenterne sikres en bæredygtig turné. Netværket drøfter også andre relevante emner og

initiativer og kan ansøge PUS om tilskud til særlige aktiviteter. Aktuelt er der fx sådanne aktiviteter vedr. både internationalisering og markedsføring/salg.

Turnénetværket har en hjemmeside, hvorpå medlemmerne (og andre) kan orientere sig bl.a. om aktuelt godkendte turnéforestillinger. Siden fungerer med en lukket medlemsdel, hvor medlemmerne kan udveksle ideer, forestillinger og kommunikere indbyrdes. Koordinatoren har indtil efteråret 2014 været Teamteatrets leder, Dorthe Bebe; aktuelt er det Ib Jensen, leder af kulturhuset Baltoppen. Med koordinatorkfunktionen følger et vederlag på p.t. 80.000 kr. årligt.

Udvælgelse af produktioner

Det er som nævnt både frie producenter (grupper, ensembler mv.) og etablerede scener/medlemmer, som kan få produktioner optaget i Turnénetværket og blive del af underskudsdekningen. Dækning gives til de scener, som viser produktionen.

Som generelt kriterium for udvælgelse er, at en forestilling skal høre under PUS' støtteområde (al professionel opsøgende scenekunst for voksne, Teaterlovens § 18, bortset fra de store scener⁷). Herudover er der ikke defineret kvalitative eller genremæssige kriterier, og den egentlige udvælgelse baserer sig således på de enkelte medlemssceners vurderinger af kunstnerisk kvalitet og gennemslagskraft i eget lokalområde. Hvert medlem forpligter sig til indkøb af mindst to forestillinger, og netværket forpligter sig samlet set til at "indkøbe" mindst 12 spilledage/visninger (for udenlandske forestillinger 6). De endelige beslutninger og enighed i netværket skabes via afstemning i et til formålet udviklet tredelt nominerings- og valgsystem.

Godtgørelse af underskud

De scener, som køber og viser godkendte forestillinger, kan opnå underskudsgaranti. De generelle kriterier for scenerne er, at disse skal:

- markedsføre forestillingerne lokalt, herunder PR-materiale, annoncer mv.
- stille scene og scenefaciliteter gratis til rådighed
- aflønne lokalt personale og stille teknik og teknisk personale til rådighed efter aftale
- stå for billetsalg og administration.

Billetindtægterne er arrangørens. Evt. overskud tilgår ligeledes pågældende arrangør. Giver forestillingen underskud, kan der gives underskudsgaranti via Turnénetværket. Der ydes max. 18.000 kr. pr. produktion pr. visning (nedsættes til 16.000 kr. fra og med sæson 2016/17) og max. for to visninger pr. produktion pr. scene.

Turnénetværksstøtten kan kombineres med dækning/tilskud fra både Formidlingsordningen og Garantiordningen (i de tilfælde hvor der vises flere end to af samme produktion). Også her gælder, at brug af Formidlingsordningen medvirker til at nedbringe det økonomiske træk på underskudsdekningen. Støtte fra Turnénetværket kan ikke kombineres med Moderne Dans på Turné.

⁷ Bortset fra Det Kgl. Teater, Den Jyske Opera, teatrene under Det Storkøbenhavnske Teatersamarbejde og de tre landsdelsscener.

3 Oplevelser og vurderinger – brugerperspektiv

Brugerperspektivet er i dataindsamlingen hentet via hhv.: Spørgeskema (mini survey), telefoninterviews samt rundbordssamtaler med hhv. nøglepersoner og PUS.

Spørgeskemaet er udsendt til 40 tilfældige brugere af en eller begge ordninger (på baggrund af lister fra puljeadministrationen, Kulturstyrelsen). Ud af de 40 inviterede har 24 svaret, og der er således en svarprocent på 60 %. Svarprocenten er tilfredsstillende. Men det er vigtigt at nævne, at spørgeskemaet *ikke* er repræsentativt eller kvantitativt dækkende. Det fungerer alene som et bredt overblik blandt forskellige brugerrepræsentanter.

Telefoninterviews er gennemført med 19 brugere (ud af 20 inviterede), udvalgt tilfældigt mellem de to brugergrupper, dog med hovedvægt på de brugere, som bruger ordningen meget. Interviewene er gennemført med forudgående skriftlige aftaler om mødetidspunkt og berammet til ca. 15-20 minutter. Hovedparten af samtalerne har dog været 30-60 minutter. Ved denne metode har det været muligt at få synspunkter og argumenter foldet ud og herved opnå mere overordnede, kvalitative holdninger og perspektiver.

Rundbordssamtaler er afholdt med PUS i den indledende fase af dataindsamlingen, med henblik på at afstemme generelle scenekunstoppolitiske og turnéstøttmæssige overvejelser. Samt med en gruppe af vigtige nøgleaktører, repræsenterende de forskellige brugergrupper, herunder TIO og DT, cirka midtvejs i evalueringsperioden.

3.1 Ordningerne som turnéinstrumenter – Brugernes vurderinger

Hovedparten af de adspurgte vurderer, at der er behov for begge ordninger, og at de appellerer til forskellige brugergrupper. Argumenterne er forskellige:

"Så længe der er arrangører, som ikke er med i Turnénetværket, og så længe kun et begrænset antal produktioner optages i Turnénetværket – så er der brug for begge ordninger" (uafhængig producent)

"Begge ordninger er velfungerende, og de er begge vigtige for teaterforeningernes arbejde – de giver på forskellig vis tryk på kvaliteten i produktionerne og en større risikovillighed hos os" (teaterforening)

"Fasthold begge ordninger – de kan noget forskelligt. Men der skal mere fokus på markedsføringen – hvordan får vi flere mennesker ind og ser turnéforestillingerne? – og så skulle de se at få revideret Formidlingsordningen – den er der gået for meget automatik i" (egnsteater)

"Begge ordninger har en berettigelse. I Garantiordningen vælges titler ud fra et kunstnerisk perspektiv. Turnénetværket er mere forbrugerorienteret. Diversiteten er vigtig. Men vi [Turnénetværket] kan blive bedre til at prioritere det smalle" (egnsteater)

"Hvis vi kun skulle have den ene af ordningerne, så skulle det være Turnénetværket. Men så ville kredsen blive vildt stor... så ville det blive nødvendigt at tænke procedurerne helt om" (lille storbyteater)

Dog vurderer enkelte af de adspurgte – primært repræsentanter for de større egnsteatre og små storbyteatre – at der ikke er behov for begge de to ordninger. Her peges på, at *"forskell i procedurer og administration giver forvirring"*, at *"Garantiordningen har overlevet sig selv"*, og at *"Turnénetværket er blevet bedre og bedre"*.

Flere af de større teatre peger endvidere på, at de i deres egen udvælgelse først og fremmest vælger forestillinger ud fra kvalitet og lokal relevans og "gangbarhed" og derefter ser på muligheder for underskudsgaranti.

Dykker man ned i hver enkelt ordning, fremstår følgende vurderinger.

Garantiordningen

Repræsentanter for de uafhængige producenter, de mindre og *up coming* kompagnier og projektteatre fremhæver især Garantiordningen som god og vigtig i forhold til at få blåstempling. Det fungerer generelt godt, at PUS har en markant stemme ind i kvaliteten af turnéudbuddet, og ordningen er *"med til at give nye kompagnier en chance – det gør Turnénetværket ikke i nær samme grad,"* lyder vurderingen.

Teaterforeningerne – langt den største brugergruppe i forhold til Garantiordningen – fremhæver også denne ordning og dens sikkerhed for kunstnerisk kvalitet. Som situationen er aktuelt, ses imidlertid en bevægelse i retning af, at flere teaterforeninger søger om optagelse i Turnénetværket, så de kan agere på begge platforme.

Videre påpeger flere både udbydere og arrangører, at Garantiordningen er en slags sikkerhedsnet i forhold til Turnénetværket – ikke mindst nu, hvor der er sat et økonomisk loft og loft på antal udvalgte forestillinger i sidstnævnte. Mange arrangører bruger endvidere kombinationsmuligheden mellem de to ordninger til at lave særligt bæredygtige turnéer, og/eller "blot fordi man kan".

På negativsiden, når det gælder Garantiordningen, beskrives manglende automatik i afsætningen og altså ingen garanti for bæredygtige turnéer – i modsætning til Turnénetværket. Når en produktion er optaget i Garantiordningen, står pågældende teater/producent selv for alt salgsarbejdet. Det betyder, at ordningen primært er god for de teatre og producenter, som har et effektivt "salgsapparat" og/eller anden form for ressourcemæssigt overskud til at løfte opgaven fra udvælgelse til salg og turné. Og det betyder, at nogle af de produktioner, man som scene har købt, kan blive aflyst, hvis det viser sig, at producenten ikke kan opnå en rimelig bæredygtighed, og at en vis del af de forestillinger, PUS har valgt, rent faktisk aldrig kommer på turné (jf. tabel 1).

I forlængelse af afsætningsdiskussionen er også spørgsmålet om skalering. Mange af de mindre producenter har brug for meget hjælp, hvis de skal spille på en af de mere etablerede (og større) scener. Dette afregnes typisk ikke, men går fra den større scenes ressourcer. Flere af de større scener foreslår således, at der etableres en central producentfunktion, som kan hjælpe de frie grupper og mindre teatre med at planlægge og gennemføre en turné.

Enkelte producenter mener, det er ugenomsommeligt og uden en rød tråd, hvilke produktioner PUS vælger, og opfordrer til at eksplicite udvælgelseskriterierne ud over det, der foreligger i dag.

Endelig peger flere aktører på det tunge i at skulle søge om optagelse pr. produktion, og at man ikke kan få garanti til genopsætninger, hvilket især for dansekompanier ville være hensigtsmæssigt. Flere af de frie producenter og kompanier foreslår, at optagelse til Garantiordningen tilfalder teatret frem for produktionen, fx tre år ad gangen.

Ovenstående temaer diskuteres og analyseres videre i kapitel 4.

Turnénetværket

Når det gælder Turnénetværket, er scenernes holdninger til selve ordningen overvejende positive. Der er dog også kritiske røster – især fra aktører, som ikke er medlem i netværket, og fra de, der refererer til ordningen, som den fungerede for 2-4 år siden. Men først de positive vurderinger:

Det væsentligste argument er bæredygtigheden i afsætningsleddet og i turnéerne for producenterne, jf. ovenfor nævnte svaghed ved Garantiordningen. Ligeledes peger mange medlemmer på, at udvælgelsen foretages af engagerede teaterfolk med både kunstnerisk kompetence og direkte markedskontakt. Andre netværksmedlemmer nuancerer vurderingerne og mener, at netværket fortsat kan blive bedre til at vælge de mere smalle produktioner.

”Det giver mangfoldighed, sikkerhed for afsætning og kunstnerisk kvalitet. Det skader ikke, at man også er tvunget til at tænke lidt købmandsagtigt – eller markedsorienteret!” (egnsteater)

”Vi skal blive bedre til at vælge nyskabende og eksperimenterende scenekunst, men vi er blevet langt bedre til at lægge producentkasketten uden for mødelokalet og tænke som indkøbere” (lille storbyteater)

”Vi foretager ikke længere udvælgelserne på basis af vernetjenester og byttehandler. Sådan var det måske lidt i starten, men det er det ikke mere” (egnsteater)

Evaluator kan her nævne, at – baseret på de faktuelle forhold – er det vores vurdering, at der ikke i nævneværdigt omfang er tale om deciderede byttehandler og kammerateri.

Grundet PUS' udmelding om at nedjustere økonomi og dermed antal forestillinger i efteråret 2015 har der været frustration blandt medlemmerne. Timingen var dårlig i forhold til beslutningsprocessen, og det gav både ekstra arbejde, svært gennemsigtige omprioriteringer og generelt ganske langhårede diskussioner i netværket. Men udfordringen blev tacklet, og der er nu blandt medlemmerne en anerkendelse af det nye loft.

Som nævnt ovenfor er medlemsoptag blandt teaterforeningerne stigende. Teaterforeningerne vurderer generelt, at det giver god mening og øget ejerskab, at man selv kan være med til at vælge, hvad man ønsker at vise på sin scene, og at man kan lære meget af at lytte til fagfolkene – altså at netværket på den måde har en kvalificerende funktion.

Mange producenter uden for netværket beskriver ordningen mere blandet.

"Turnénetværket er meget omstændeligt, og hvis man går ind i det, er der en lang usikker proces i arbejdet med at opnå de 12 bookinger" (mindre producent)

"Strukturen er total uden gennemsigthed i beslutningsprocesserne. Det er svært for nye" (mindre producent)

"Der er stor risiko for, at de højstråbende og mest taktiske sidder på beslutningsmagten, og at valg af forestillinger bliver mindste fællesnævner" (projektteater)

"Til gengæld når det så lykkes, er det en stor markedsføringsindsats, der er klaret af scenerne – og det er en platform for mersalg – efter de magiske 12 bookinger! – Det satser vi meget på" (projektteater)

Flere af netværksmedlemmerne pointerer, at de netop beskrevne problematiseringer (i vid udstrækning) er udtryk for historik og myter. De mener, at netværket har udviklet og professionaliseret sig meget i de seneste par år, at der aktuelt er positive takter, og at netværkets nuværende styrker langt overstiger dets svagheder.

Også disse temaer diskuteres og analyseres videre i kapitel 4.

3.2 Administration og tilgængelighed – Brugernes vurderinger

Generelt er vurderingen fra scenerne, at den administrative opgave med at søge under-skudsdekning er lille og tilfredsstillende for begge ordninger. Det opleves positivt af alle. Til gengæld er der kritiske røster, når det gælder udregningsprincipper og information..

Udregningsprincipperne opleves som unfair og ugenomsigtige. *"Det virker som om, regnereglerne er udtænkt, før vi begyndte at arbejde med årskort og andre rabatsystemer"*, som en egnsteaterleder udtrykker det. *"Set i sammenhæng med Formidlingsordningen giver det helt forskellige regneregler for de enkelte scener"*, siger en anden egnsteaterleder.

En anden problemstilling rejses af flere teaterforeningsledere. De ser det som uhen-sigtsmæssigt, at det tidligere beløb til formidling/markedsføring på 3.000 kr. er taget ud af Garantiordningen. Det var netop her, der lå incitament til at få flere og andre grupper af publikummer i teatret.

Supplerende hertil peger teaterforeningerne på det omvendte incitament i Formidlingspul-jen, Pulje 3, hvilket ifølge disse bevirker, at det er økonomisk mere fordelagtigt at gen-nemføre en visning med 4 publikummer end at aflyse.

Repræsentanter for både egnsteatre/små storbyteatre og teaterforeninger efterspørger i øvrigt en gennemgribende revision af turnéstøttestrukturen.

"Den har i dens nuværende form overlevet sig selv og virkeligheden" (egnsteater)

"Hele billettilskudssystemet er uretfærdigt, fordi der er nogle forskellige aftaler og ud-gangspunkter, og det hele virker derfor ugennemskueligt" (kulturhus)

"Formidlingsordningen er historisk betinget og meget uretfærdig, hvis man ser på tværs – især pulje 2" (lille storbyteater)

Hovedparten af aktørerne efterspørger i øvrigt fra SLKS en mere klar og koordineret in-formation om ordninger og procedurer - enkeltvis og på tværs. Dette gælder i forhold til både de to ordninger og de øvrige turnéstøtteordninger. Herudover savner især teaterfor-eningerne mere og nemmere tilgængelig viden og videngenerering på styrelsens hjem-meside. Det gælder også hjemmesidens funktionalitet.

"Dataindsamling lader meget tilbage ift. at koordinere indkøb af forestillinger. Så vo-res ønske er, at man ville investere mere i det" (teaterforening)

"Det er svært at trække oversigter ud fra deres hjemmeside" (teaterforening)

Når det gælder Turnénetværket, er den generelle vurdering, at der er sket en væsentlig forbedring i forhold til information og formidling. Netværkets koordinator fremhæver selv, at: *"vi har lavet en guide til producenterne, som ligger på vores site. Og vi har besluttet og beskrevet vores cyklus – et årshjul, som gør det hele mere gennemsigtigt"*.

Der er dog fortsat ønsker til netværket om at stramme op på kvalitetskrav og -kriterier og være mere tydelige om udvælgelserne fra både medlemmer og udenforstående aktører.

4 Evaluators samlede analyse og anbefaling

I dette kapitel følger evaluators analyser og anbefalinger til den fremtidige struktur for turnéstøtte. Det sker på baggrund af de ovenstående fakta og vurderinger og med sigte på følgende succeskriterier:

- Strukturen skal samlet set tjene de overordnede formål bedst muligt (*smallere forestillinger og nyskabende og eksperimenterende voksenteater*)
- De bedst mulige incitamenter for scener og producenter i forhold til turné
- Bedst mulig kunstnerisk kvalitet
- Gennemsigtighed, enkelhed og fairness.

Først udarbejder vi en "tilpasset" SWOT-analyse for hver af de to ordninger. Disse fokuserer alene på styrker, svagheder og muligheder, da det vurderes mest brugbart og fremadrettet. Dernæst sammenfatter vi vores vurderinger på tværs af de to ordninger sammen med konkrete, fremadrettede anbefalinger. Endelig belyses de administrative støtterammer på tværs.

4.1 SWOT-analyse – Garantiordningen

STYRKER

- Økonomisk incitament for scenerne
- Giver risikovillighed for scenerne
- Sikkerhed for kunstnerisk kvalitet
- Blåstempling ift. forestillinger og producenter
- Bedste mulighed for moderne dans, nye producenter og det helt smalle
- Enkel administration for scenerne

SVAGHEDER

- Ikke sikkerhed for, at de valgte forestillinger kommer på turné
- Ikke sikkerhed for bæredygtige turnéer for producenterne
- Reduceret sikkerhed for scenerne (hvis producenten aflyser pga. for lidt salg)
- Grundlag for tilskud kan udregnes forskelligt
- Mangelfuld monitorering og vidensopsamling

MULIGHEDER

- A. Fasthold strukturen
- B. Vend Garantiordning og incitamentsstruktur om – Giv producenterne turnétilskuddet
- Understøt producenterne med afsætning (og turnéafvikling)
- Styrk monitorering og vidensopsamling
- Styrk tilgængelighed og klarhed i information om muligheder og resultater

Garantiordningens styrke i forhold til at nå målene er den uafhængige udvælgelse og sikring af kunstnerisk kvalitet med vægtning af det nyskabende og eksperimenterende. Der er ikke andre ordninger, der primært har denne optik. Ikke mindst her ligger en mulighed for de nye producenter og de smalle, nyskabende, eksperimenterende forestillinger.

Svagheden ved Garantiordningen er, at de valgte forestillinger ikke med sikkerhed kommer på turné. En usikkerhed, der kan ramme både producenter og scener:

Producenten, hvis denne ikke formår at sælge tilstrækkeligt mange visninger, så man ikke kommer på turné, eller så det giver underskud for producenten; hvis scenerne ikke tør/ønsker at tage forestillingen, fordi den ikke vurderes at have lokal (bred) appel.

Scenen, hvis denne sælger meget få billetter, og underskudsgarantien ikke dækker, eller hvis en indkøbt forestilling aflyser, fordi producenten ikke kan få økonomi i sin turné

Jævnfør analysen af brugerprofiler (afsnit 2.3.), står teaterforeningerne for 71 % af trækket på Garantiordningen. Koblet med overblik over, hvilke forestillinger de generelt indkøber, kan det ligeledes problematiseres, hvilke af de udvalgte forestillinger der rent faktisk bliver afsat, altså hvorvidt de smalle, nyskabende og eksperimenterende forestillinger afsættes. Det ligger ikke inden for denne evaluerings rammer at vurdere kunstnerisk kvalitet, så vi kan ikke sige noget præcist om dette.

Det, vi kan sige noget om, er turnératen, dvs. den andel af udvalgte forestillinger, der kommer på turné. Mellem 47 og 59 % af de valgte forestillinger kommer på turné. Garantiordningen giver scenerne et økonomisk og kunstnerisk incitament til at vælge disse forestillinger, men man kan dog diskutere, om hhv. 21, 22 og 30 produktioner årligt på turné via ordningen er tilfredsstillende.

4.2 SWOT-analyse – Turnénetværket

SWOT-analysen for Turnénetværket baserer sig på den aktuelle situation, som den har set ud i de seneste 1-2 år, i respekt for, at netværket har udviklet sig meget i den periode.

STYRKER

- Økonomisk incitament for scenerne
- Bæredygtige turnéer for producenterne
- Udvælgelsesprocessen åbner for kunstnerisk kvalitet og mangfoldighed
- Strukturen giver mening for brugere/medlemmerne
- God *struktur* for udvælgelse
- Klare *procedurer* for udvælgelse
- Godt og strukturerende med det nye loft
- Netværket som platform for udvikling: internationalisering, markedsføring og publikumsudvikling
- Enkel administration for scenerne

SVAGHEDER

- Risiko for mainstream og mindre smalt
- Udvælgelsesprocessen åbner for taktik og købmandsskab
- Manglende gennemsigthed (i procedurer og udvælgelse) for ikke-medlemmer, herunder producenter
- Dårlig *samtale-/mødekultur* i netværket
- Grundlaget for tilskud kan udregnes forskelligt
- Mangelfuld monitorering og vidensopsamling fra centralt hold

MULIGHEDER

- Fasthold strukturen
- Udvikl/præcisér procedurerne yderligere
- Professionalisér praksis, styrk gennemsigthed i processerne
- Styrk tilgængelighed og klarhed i information om netværket og dets muligheder
- Skærp koordinatrorolle og følgegruppe-forum, med valg til posterne

Styrkerne ved Turnénetværket er først og fremmest de bæredygtige turnéer. Dette er positivt for både scener og producenter. Udfordringen – som både kan være en styrke og en svaghed – er selve konstruktionen Turnénetværket og dets funktionsmåde.

Netværkets funktionsmåde er blevet diskuteret meget undervejs i dataindsamlingen. Det er her vigtigt at være opmærksom på, at netværket endnu ikke har fundet sin faste form, men antagelig er godt på vej til at gøre det. Samtidig er der (fortsat) en del myter eller gamle historier om netværket, som ikke længere matcher virkeligheden. Derfor har vi valgt at fokusere på den aktuelle situation i vores analyse. Efter vores vurdering kan man dele diskussionen op i tre temaer: Struktur, procedurer og praksis.

Strukturen, netværkets fundament, vurderes af både medlemmer og øvrige teateraktører som meget velfungerende. Det er som udgangspunkt en "sympatisk struktur", medlemsbaseret og branchens og scenernes eget netværk, overensstemmelse mellem ansvar og ordningens økonomiske incitament – samtidig med at strukturen sikrer bæredygtige turnéer til de producenter, netværket vælger og køber.

Procedurerne, til indstilling og udvælgelse af produktioner og løbende kommunikation, vurderes at være væsentligt forbedrede over de seneste et til to år, og med gode takter for det fremadrettede arbejde. Her betones især Årshjulet som en god metode til at overholde og synliggøre procedurer og beslutninger.

Som det fremgår af brugernes beskrivelser (kap. 3), er der varierende opfattelser af de konkrete forestillinger, der vælges, og hvorvidt de er tilstrækkeligt nyskabende og eksperimenterende. Samlet set er det vores vurdering, at der netop er sket en udvikling i udvælgelserne og måden at gå til opgaven på, og at kombinationen af de faglige og de markeds-mæssige argumenter i overvejende grad er afbalanceret og dermed til gavn for målopfyldelsen, både når det gælder den kunstneriske kvalitet og markedskontakten.

Vi ser ikke et mønster, der peger på deciderede byttehandler og lukket klub. Men snarere et stadig mere kvalificeret og kvalificerende forum, som PUS og SLKS kan samarbejde med til gavn for scenekunsten bredt. Netværkets aktuelle fokus på hhv. internationalt indkøb og markedsføring/salg ser vi endvidere som vigtige temaer fremadrettet.

Praksis vurderes imidlertid som problematisk. De faglige og markeds-mæssige diskussioner i netværket har klart en værdi og bidrager potentielt til faglig, kunstnerisk udvikling. Det gælder både i forhold til generel erfaringsudveksling og inspiration samt nye måder at tænke markedsføring, publikumsudvikling, internationalisering. Men mødekulturen opleves (af såvel hovedparten af medlemmerne som evaluator) som ustruktureret og uprofessionel, og samtalekulturen på møderne indspist og til tider med en hård tone. Dermed udløses de nævnte potentialer kun i mindre omfang. Teoretisk set skal møderne sikre det demokratiske perspektiv, men i praksis fungerer dette ikke i fornødent omfang.

4.3 Tværgående vurderinger og anbefalinger

Som det fremgår af de to SWOT-analyser, har begge ordninger en række styrker og tilsvarende svagheder. Belyst i forhold til de ovenfor nævnte succeskriterier er vores vurderinger de følgende.

Garantiordningen fremstår (fortsat) stærkest, når det gælder uvildighed og garanti for at sikre de overordnede formål om nyskabende og eksperimenterende voksenteater.

Med hensyn til kunstnerisk kvalitet kan begge ordninger potentielt fungere. Vores analyser har som nævnt ikke omfattet vurderinger af kunstnerisk kvalitet, og vi har dermed ikke belæg for at konkludere på dette. Men formelt kan begge typer armslængdeorgan - PUS og de enkelte teaterledere - varetage opgaven at vurdere kunstnerisk kvalitet.

Turnénetværket har angiveligt tidligere haft en tendens til at vælge mere markedsorienteret. Men som vi belyser ovenfor, er der sket en væsentlig udvikling her, og udvælgelserne sker i stigende grad i en hensigtsmæssig balance mellem kunstnerisk kvalitet og markedskontakt. Ifølge brugerne er der dog stadig plads til forbedring.

Garantiordningen fungerer generelt som en blåstempling af forestillinger og producenter og som en garant for den kunstneriske kvalitet – ikke mindst i forhold til teaterforeningerne. Men samtidig kan strukturen i Garantiordningen og turnératen heri problematiseres (som belyst i 4.1).

Når det gælder sikkerhed i forhold til turné, er Turnénetværket således den mest relevante ramme, mens Garantiordningen stiller større krav til producenterne om selv at være aktive i markedsføring, salg og turnéplanlægning. Som nævnt har enkelte brugere fremsat forslag om en central producentfunktion, der netop har kompetencerne til at håndtere turnévirkosomhed for de mindre turnerende grupper. Dette kan vi imidlertid ikke anbefale, da vi ikke mener, det er hensigtsmæssigt med flere faste enheder på området.

Endelig kriteriet om gennemsigtighed, enkelhed og fairness. Her er der for begge ordninger en udfordring med gennemsigtigheden. Det belyses i det følgende afsnit. Herudover har Turnénetværket for os at se fortsat en udfordring omkring enkelhed og fairness. Procedureerne er (som belyst ovenfor) blevet væsentligt forbedrede, men møde- og samtalekulturen er ikke optimal.

Samlet set er det derfor vores konklusion, at der stadig er brug for begge ordninger i en periode. Udvikler Turnénetværket sig yderligere (se anbefalingerne nedenfor), kan det måske vise sig hensigtsmæssigt at sammenlægge de to ordninger og videreføre dem i regi af Turnénetværket. Men med netværkets aktuelle praksis kan vi ikke anbefale det. Vi har i øvrigt svært ved at se, at netværket i dets nuværende set-up kan favne ret mange flere medlemmer.

På den baggrund fremsættes følgende anbefalinger for de to respektive ordninger.

Evaluators anbefalinger – Garantiordningen

Vores anbefalinger for videreførelse af Garantiordningen omfatter to forskellige scenarier, scenario B som en forsøgsordning fx i 4 år:

A) Fasthold Garantiordningen. Den har en berettigelse i forhold til de to ordningers overordnede mål. Men styrk videnindsamling og formidling til miljøet, læg mere ansvar og kommunikativt arbejde ind i det administrative led. På den måde kan der skabes mere interaktivitet og bevidsthed om muligheden og de udvalgte produktioner. Og samtidig får

PUS bedre mulighed for løbende at følge udviklingen i ordningen, dens effektivitet og målopfyldelse.

Som det på forskellig vis fremgår i ovenstående analyser, kan det overvejes, hvorvidt man i højere grad skal, og hvordan man kan understøtte afsætning af (de mindre og de nye) producenteres forestillingssalg og turnéafvikling. Konkret har været nævnt etableringen af en central producent-/produktionsplatform (i stil med fx Bora Bora). Det er imidlertid ikke evaluators anbefaling at etablere flere/et nyt led eller afsætningsenhed.

Hvorvidt ansøgningskriterier skal ændres, så udvælgelsen gælder over flere sæsoner, til genopsætninger, og/eller så det er teatre/ensembler frem for produktioner, der får blåstemplingen, er der forskellige synspunkter på.

Det er evaluators vurdering, at det vil være uhensigtsmæssigt at udvælge teatre frem for produktioner, men PUS kan overveje, om ordningen skal åbne for udvælgelse til 2-3 sæsoner pr. produktion og/eller til genopsætninger. Især for dansekompanier er det endvidere et problem, at man ikke kan søge til genopsætninger.

B) Vend Garantiordningen om. Lad producenterne søge og opnå turnétilskud (som forsøgsordning). Herved lægges incitamentet til at søge om optagelse og til at afsætte sin forestilling entydigt over på producenterne. Hvordan den præcise model skal organiseres, må bero på nærmere drøftelser i PUS sammen med de administrativt ansvarlige. I første omgang kan man vælge at indføre den nye model som en forsøgsordning fx i fire år.

Model B kan forventeligt give en større turnérate og en større variation og mangfoldighed i produktioner på turné, herunder mere mangfoldige valg hos nogle af de mere traditionelt tænkende scener. Videre kan det antagelig styrke ordningens målopfyldelse i forhold til at få flest mulige smalle, nyskabende og eksperimenterende forestillinger på turné.

Modellen viser endvidere vejen for en turnéstøttestruktur, som samlet set retter incitamenter og handlelyst mod forskellige aktører i miljøet, altså både scener og producenter, hvilket antages at medvirke til mere fornyelse og dynamik i scenekunsten.

Evaluators anbefalinger – Turnénetværket

Vores anbefaling for Turnénetværket er ligeledes en videreførelse. Netværket har en berettigelse som branchens og scenernes mødested og forum og i forhold til målopnåelse for de to ordninger. Fasthold det økonomiske loft; det medvirker til fokusering og struktur.

Men viderefør den påbegyndte professionalisering af netværket; konsolider de to funktioner, koordinator og følgegruppe. Følgegruppen (evt. fremadrettet Styregruppen) kan med fordel få et mere klart kommissorium, hvoraf det fremgår, at gruppen skal lave en sidste sortering (fx ned til 30 forestillinger), forud for at netværkets medlemmer samlet set lægger sig fast på årets forestillinger. Dette vil give mindre mødeaktivitet og mere enkelhed i praksisledet, og det vil betyde, at netværket vil blive i stand til bedre at håndtere flere/nye medlemmer.

Følgegruppen skal så skifte sammensætning hvert 3. – 4. år (forskudt i forhold til PUS) og sammensættes ved direkte valg fra netværkets medlemmer. Her kan opstilles nogle

generelle repræsentationskriterier, så det sikres, at alle medlemskategorier er repræsenteret. Koordinatoren anbefaler vi ligeledes valgt via medlemsvalg, for samme periode eller forskudt i forhold til følgegruppen.

Vi taler vel at mærke ikke for en omorganisering, hvor netværket får en selvstændig administrativ enhed med ansat(te). Det er vigtigt, at netværksstrukturen bevares. Samtidig er det også vigtigt ikke at lægge flere administrative byrder på netværkets og koordinatorens skuldre. Så – som for anbefalingen under Garantiordningen ovenfor – anbefaler vi, at det administrative led styrkes, når det gælder vidensindsamling og -formidling.

Turnénetværkets hjemmeside er blevet opdateret i løbet af de seneste par år, og den fungerer udmærket. Men medlemsdelen på sitet er afhængigt af, at medlemmerne melder ind, overholder deadlines mv. Dette er blevet bedre, men disciplinen skal fortsat styrkes, hvis hjemmesiden skal kunne fungere som et dynamisk og opdateret værktøj for medlemmer og producenter.

4.4 Støtterammerne på tværs af de to ordninger

På tværs af de to ordninger ser vi et behov for at harmonisere og præcisere udregningsprincipperne, så spekulation i disse undgås (minimeres), og således at principperne og dermed ordningerne opleves mere fair på tværs af ordninger, brugergrupper og scener.

Der er som nævnt netop sket en harmonisering på tværs af de to ordninger ift. max-beløbet. Men de konkrete udregningsregler giver stadig rum for individuelle og forskellige opgørelser – uden der på nogen måde er tale om omgåelse af reglerne. Helt lavpraktisk mangler der nogle definitioner og beregningsmetoder, så der bliver en ensartet håndtering af årskort, rabatstrukturer mv. i forhold til ordningerne.

På tværs af de to ordninger kan udvalget endvidere med fordel overveje, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at man kan søge underskuddækning fra begge ordninger til samme produktion (to visninger fra Turnénetværket, en fra Garantiordningen). Det er vores vurdering, at dette bør ændres. Dels gælder, at hvis en scene vurderer, at en given forestilling kan bære tre visninger, bør den kunne klare sig uden den tredje underskuddækning. Dels medvirker den aktuelle regel til ekstra administration for både scene og styrelse.

Mere radikalt kunne man sige, at der alene skulle være dækning til den ene/første visning, for hvis en scene køber mere end en visning, må det være fordi, vurderingen er, at der er publikum til mere end en. Men overvejelser om denne ændring foreslås lagt ind i en mere gennemgribende revision af turnéstøttestrukturen.

I samme forbindelse vil vi problematisere, hvorvidt produktioner skal kunne indgå i begge ordninger. Det virker umiddelbart uhensigtsmæssigt. Omvendt vil det i praksis være mere bureaukratisk (svært at løse), hvis de ikke skulle kunne det. Hvem skulle "have førstehæret"? Og hvordan skal rækkefølgen i udvælgelserne i givet fald være? Det anbefales, at også dette spørgsmål tænkes ind i en revision af strukturen.

Undervejs i den kvalitative dataindsamling er fremkommet drøftelser om de eksisterende salgspaltformer. Der er bred enighed om, at disse bør udvikles/suppleres.

Konkret nævnes Copenhagen Stage som en mulig ny platform. Der er allerede spredte initiativer i gang fra hhv. TIO og DT. Vi anbefaler, at disse understøttes og koordineres, og at salgsmetoder favoriserer det nyskabende, eksperimenterende og de nye, *upcoming* grupper. Man kunne fx arbejde med 3-5 minutters pitching'er med henblik på, at opkøberne kan nå at danne sig et indtryk af flere forskellige forestillinger. Her kunne ligeledes ligge en PR-vinkel, hvormed man (til dels) kan imødegå det forhold, at mange anmeldere ikke ser forestillinger uden for de store byer.

Som det fremgår ovenfor, har flere af de adspurgte peget på behovet for en mere gennemgribende revision af turnéstøtteordningerne, herunder Formidlingsordningen (Pulje 2 og 3). Dette støtter vi, idet vi anbefaler, at man i revisionen prioriterer følgende fokuspunkter: Incitamenter til kunstnerisk kvalitet og udvikling, markedsføring/salg, publikumsudvikling og internationalisering, samt administrative parametre som enkelhed, fairness på tværs samt gennemsigtighed og systematisk vidensopsamling.

Med i en evt. revision af turnéstøtteordningerne er det vigtigt at indtænke en mere effektiv og enkel administrativ struktur. Som det aktuelt beskrives af brugerne, er den administrative koordinering på tværs af turné- og formidlingsordningerne mangelfuld.

En supplerende problemstilling er, at der over tid har udviklet sig en uhensigtsmæssig form for "spekulation i turnéforestillinger". Det er selvsagt langt dyrere at turnere med et stort scenekunstnerisk og teknisk hold end med to på scenen og en til teknikken.

En evt. fremtidig struktur bør derfor omfatte en differentiering, hvor turnéens skala og volumen på en eller anden måde relateres til dækning/støtte – uden at det bliver for teknisk og bureaukratisk. Ligeledes kunne det overvejes at udarbejde retningslinjer for prissætning af forestillinger i forhold til underskudsdækningen.

Endelig kan det – baseret på de forskellige aktørers oplevelser, vurderinger og efterspørgsler og evaluators oplevelser i forbindelse med desk research til opgaven – konstateres, at der er brug for at arbejde med information og tilgængelighed. Den administrative opfølgning er præget af, at ordningerne er udviklet via knopskydning og uden de fornødne ændringer af procedurer for informationshåndtering og koordinering på tværs. Dette har som konsekvens betydet mangelfuld videnindsamling og -formidling, og det er medvirkende årsag til oplevelsen af ringe gennemsigtighed i forhold til ordningerne.